

บทที่ 2

วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอ
กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้
นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
2. แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร
3. การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล
4. ปัญหาการบริหารงานของเทศบาล
5. เทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้
ส่วนใหญ่มิหลักรที่สำคัคล้ายคลึงกัน จะต่างคือสำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถ
พิจารณาได้ดังนี้

ประธาน คงฤทธิศึกษากร (2535 : 7) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบ
การปกครองที่เป็นผล สืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้
จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุม
โดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตาม
นโยบายของตนเอง

อุทัย หิรัญโต (2523 : 2) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาล
มอบอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินการ บางอย่าง
โดยดำเนินการกันเอง เพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็น

องค์การมีเจ้าหน้าที่ ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงาน แต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

วิท (Wit. 1967 : 190) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลาง ให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชน ในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเป็นบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่น ก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101-103) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอน มีประชากรตามหลักที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

คลาร์ก (Clarke. 1957 : 87-89) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง หน่วยการปกครองที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด โดยเฉพาะและหน่วยการปกครอง ดังกล่าวนี้อาจจัดตั้งและอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

มอนตาญ (Montagu. 1984 : 574) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้ที่มีหน้าที่บริหาร การปกครองท้องถิ่น มีอำนาจอิสระพร้อมความรับผิดชอบซึ่งคนสามารที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วย การบริหารราชการส่วนกลางหรือภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ยังต้องอยู่ภายใต้ บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ ไม่ได้กลายเป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการปกครองที่เปิดโอกาสให้ประชาชนปกครองตนเองโดยมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน และวินิจฉัยตัดสินใจ ซึ่งรัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อกระจายอำนาจการปกครองทางการเมือง การบริหารให้ประชาชนในท้องถิ่นจัดปกครองและดำเนินการบางอย่างเพื่อแก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง กำหนดนโยบายและการบริหารงานของตนเองภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและอยู่ในการกำกับดูแลของรัฐ มีพื้นที่การปกครองของตนเองที่แน่นอนชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

2.1 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นไว้ 8 ประการ ดังนี้ (ประธาน
คงฤทธิศึกษากร. 2535 : 8-9)

2.1.1 เป็นองค์การที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และทบวงการเมือง การจัดตั้งต้องมี
กฎหมายรองรับ มีเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจอิสระบริหารงานสาธารณะตามที่กฎหมาย
บัญญัติไว้

2.1.2 มีสภาท้องถิ่น และผู้บริหารที่มีมาจากการเลือกตั้ง

2.1.3 มีอิสระในการปกครองตนเอง ภายในขอบเขตของกฎหมาย และ
กระทำกิจกรรมต่างๆ ได้โดยไม่ต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลาง

2.1.4 มีงบประมาณและรายได้เพียงพอ กล่าวคือ งบประมาณและรายได้
มาจากการเก็บภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้ท้องถิ่นดำเนินกิจการของตนเองได้
อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ

2.1.5 มีเขตการปกครองที่ชัดเจนและเหมาะสม หมายถึง การกำหนดเขต
การปกครองท้องถิ่นแน่นอนชัดเจน มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของแต่ละท้องถิ่น เช่น
สภาพทางภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

2.1.6 หน่วยการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจจัดหาเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานใน
หน่วยงานของตนเองได้

2.1.7 หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบังคับ เป็นกฎหมายของ
ท้องถิ่นเพื่อใช้ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย และเพื่อความสงบเรียบร้อย และ
เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น แต่ไม่ขัดต่อกฎหมายของรัฐ

2.1.8 การควบคุมดูแลของรัฐบาล ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นกับส่วนกลาง เป็นไปตามลักษณะของการควบคุมดูแล ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์สุขของ
ประชาชนและเพื่อความมั่นคงของประชาชน

2.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นมี 4 ประการ ดังนี้ (ประหยัด
หงส์ทองคำ. 2536 : 40-46)

2.2.1 เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษา การ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ การปกครองท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาส
ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย

2.2.2 เพื่อให้การจัดทำบริการแก่ประชาชนเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถ้าให้รัฐบาลกลางจัดทำจะเกิดความล่าช้า และไม่สามารถสนองความต้องการแก่ประชาชนในท้องถิ่นไปได้อย่างทั่วถึง

2.2.3 เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง ปัจจุบันภารกิจของรัฐบาลมีปริมาณมากขึ้นตามพัฒนาการความเจริญของสังคมโลก จำเป็นต้องมีหน่วยงานรองรับแบ่งเบาภารกิจของรัฐบาลกลาง เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

2.2.4 เพื่อสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงกับความต้องการของประชาชน เนื่องจากท้องถิ่นต่างๆ มีความแตกต่างกันตามสถานะทางภูมิศาสตร์ ความต้องการและปัญหาจึงแตกต่างกัน การปกครองท้องถิ่นจะสามารถรู้ และปัญหาได้ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2.3 การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์มี ดังนี้ (ชวงค์ ฉายะบุตร. 2539 : 26)

2.3.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดว่าในการบริหารประเทศ จะต้องอาศัยเงินงบประมาณเป็นหลัก หากเงินงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้น หากจัดให้มีการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ ก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอ ที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลได้เป็นอย่างมาก การแบ่งเบาเป็นการแบ่งเบาทั้งในด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2.3.2 เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียว อาจไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงและล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชน ในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารเท่านั้น จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นได้

2.3.3 เพื่อความประหยัด โดยที่ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็ต่างไปด้วย การจัดตั้งหน่วยปกครองท้องถิ่นขึ้นจึงมีความจำเป็น โดยให้อำนาจ หน่วยการปกครองท้องถิ่นจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งเป็นวิธีการหารายได้ให้กับท้องถิ่นเพื่อ นำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอันมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ

2.3.4 เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษากการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน จากการที่การปกครองท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในการปกครองตนเอง ไม่ว่าจะโดยการสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือก เข้าไปทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายนิติบัญญัติของหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็ตาม การปฏิบัติหน้าที่ที่แตกต่างกันนี้มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบ ประชาธิปไตยในระดับชาติได้เป็นอย่างดี

2.4 ระบบการปกครองท้องถิ่นประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้ (อุทัย หิรัญ โด. 2543 : 22)

ประการที่หนึ่ง สถานะตามกฎหมาย หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่อง การปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้ง โดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงว่าประเทศนั้นๆ มีนโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

ประการที่สอง พื้นที่และระดับมีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของ หน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการคือ ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน จึงมีเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองออกเป็นสองระดับคือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก และ ขนาดใหญ่

ประการที่สาม การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

ประการที่สี่ องค์กรณ์นิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้น

ประการที่ห้า การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

ประการที่หก อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องของอนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายบังคับบัญชาของหน่วยงานราชการ

ประการที่เจ็ด งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตกฎหมายให้อำนาจการจัดเก็บเพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญต่อไป

ประการสุดท้าย การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้วยังต้องอยู่ใน การกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงแห่งรัฐและประชาชน โดยรวมจากองค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นสามารถสรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานจากทฤษฎีการกระจายอำนาจ และอุดมการณ์ประชาธิปไตย มีของเขตที่แน่ชัดมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ที่เห็นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองมีการเลือกตั้งเมืองค์กรหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น จะต้องมืองค์กรของตนเอง มีความเป็นอิสระ มีงบประมาณ และสามารถจัดสรรงบประมาณเองได้โดยรัฐมีการควบคุมเท่าที่จำเป็นและนอกจากนี้ยังมีสถานะตามกฎหมาย พื้นที่และระดับ การกระจายอำนาจและหน้าที่ องค์การนิติบุคคล การเลือกตั้งอิสระในการปกครองตนเอง งบประมาณของตนเอง และการควบคุมดูแลของรัฐ ซึ่งจัดได้ว่าองค์ประกอบเหล่านั้นได้เน้นการปกครองในระบบประชาธิปไตย ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยมีอิสระใน การบริหารกิจการ ทั้งนี้ เพื่อแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นและพัฒนาให้ท้องถิ่นของตนเองมี ความเจริญก้าวหน้า

จากวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น เป็นรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเป็นสถาบันในการฝึกสอนทางการเมืองการปกครองให้กับประชาชน เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางในการบริหารจัดการและที่สำคัญเป็นการทำให้ประชาชนรู้จักการปกครองตนเอง เพราะเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมได้รับรู้ถึงปัญหา และช่วยกันแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นด้วยตนเอง

3. ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นมี ดังนี้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 28-29)

3.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครอง

ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบ และวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่ อาศัย อันจะนำมา ซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด

3.2 การปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือ การปกครองตนเองมิใช่เป็น การปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเอง คือ การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง

3.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญ ของ การกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแบ่งเบาระยะของ รัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ

3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะทางสภาพภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาอย่างอื่นออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุด และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้จักปัญหาและความต้องการของ ประชาชนเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้อง เสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลง ภายใน ท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่าย โดยไม่จำเป็น

3.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของ ประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การ ได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่นย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทาง การเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองงานในท้องถิ่นอีกด้วย

3.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวความคิดในการพัฒนาชนบทแบบ พึ่งตนเอง การปกครองท้องถิ่น โดยยึดหลักการกระจายอำนาจ ทำให้เกิดการพัฒนาชนบทแบบ พึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม การดำเนินงานพัฒนาชนบท ที่ผ่านมายังมี อุปสรรคสำคัญประการหนึ่ง คือ การมีส่วนร่วมจากประชาชน ในท้องถิ่นอย่างเต็มที่ ซึ่งการพัฒนาชนบทที่สัมฤทธิ์ผลนั้น จะต้องมาจากการริเริ่มช่วยเหลือตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิด ความร่วมมือร่วมแรงกัน โดยอาศัย โครงสร้างความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งต้องมา จากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างยิ่ง การปกครองระบอบประชาธิปไตยยังเป็นเรื่องจำเป็นเพราะสังคมกว้างใหญ่ที่มีพื้นที่กว้างขวาง ย่อมยากที่รัฐบาลจะดูแลได้อย่างทั่วถึง การเมืองการปกครองท้องถิ่นมีส่วนในการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เพราะว่ามีผู้ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นและผู้นำท้องถิ่นเข้าใจถึงปัญหา ความต้องการของท้องถิ่นดีและมี ความระมัดระวังเพราะสมาชิกในท้องถิ่นจะรู้สึกว่าการพัฒนาที่เกิดขึ้นเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นของตนและทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่นั้นก็เป็นของท้องถิ่นของตนจึงต้องใช้จ่ายอย่างระมัดระวัง เพื่อให้เกิดผลดีอย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันก็ทำให้รู้ว่าตนเป็นเจ้าของถิ่นมีสิทธิ มีเสียง และความรู้สึกเป็นเจ้าของท้องถิ่นของตนมากขึ้น สุดท้ายความสนใจในการพัฒนาท้องถิ่นก็จะตามมา

แนวคิดและทฤษฎีการบริหาร

1. ความหมายของการบริหาร

คำว่า การบริหาร (Administration) ได้มีการศึกษาและรวบรวมขึ้นเป็นระบบ มีการค้นคว้ารวบรวมขึ้นเป็นทฤษฎี เห็นได้ว่าการบริหารจึงเป็นศาสตร์ เป็นวิทยาศาสตร์ ซึ่งเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Administration Science หรือ Management Science สำหรับคำว่า การบริหารนี้ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความไว้มาก ดังนี้

ประยูร จรรย์สวัสดิ์ (2540 : 3) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดๆ ที่ปฏิบัติตนเป็นผู้บริหารที่จะต้องเข้ามาทำหน้าที่จัดระเบียบและดำรงไว้ซึ่งสภาพภายในเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ธีระ รุณเจริญ (2542 : 8) อธิบายว่า การบริหาร คือ การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมของกลุ่มคนในองค์การที่ทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

สุธี สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสิโยภรณ์ (2542 : 1) ให้ความหมายว่า การบริหารหมายถึง การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยปัจจัยต่างๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน เป็นอุปกรณ์ในการดำเนินงาน

สรุปความหมายของการบริหาร หมายถึง การทำงานร่วมกันกับคน โดยอาศัยปัจจัยคนเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การภายใต้สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา แยกออกเป็น 4 อย่าง ได้แก่ 1) การทำงานร่วมกัน 2) มีเป้าหมายร่วมกันขององค์กร 3) การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) การบริหารจะต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2. กระบวนการบริหาร

กระบวนการบริหารขั้นต้นของ POSCoRB Model ซึ่งเป็นแนวคิดของ กูลิค และเออวิก (Luther Gulick and Lyamall Urwick) ได้สรุปกระบวนการบริหารประกอบด้วย ขั้นต้น 7 ขั้นต้น ดังนี้

2.1 การวางแผน (Plan : P) คือ การกำหนดเป้าหมายไว้ล่วงหน้าว่าจะทำอะไร โดยมีการเตรียมทรัพยากรการบริหาร การกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติล่วงหน้า

2.2 การจัดองค์กร (Organizing : O) คือ การจัดส่วนขององค์การ การจัดระเบียบเกี่ยวกับตัวคน การแบ่งงานกันทำ การปกครองบังคับบัญชา การควบคุมและการปรับปรุง กลไก การบริหารและการจัดการ

2.3 การบริหารงานบุคคล (Staffing : S) คือ การจัดหาบุคคลมาปฏิบัติงานตามที่วางไว้ รวมทั้งการบำรุงรักษาและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

2.4 การอำนวยการ (Directing : D) คือ การควบคุม กำกับดูแล การวินิจฉัยสั่งการ ให้ดำเนินการตามวิธีที่กำหนดขึ้น และการเร่งรัดงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

2.5 การประสานงาน (Coordinating : CO) คือ การติดต่อแสวงหาความร่วมมือ การจัดระเบียบวิธีการและกลไกการบริหารต่างๆ ให้สอดคล้องกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.6 การรายงาน (Reporting : R) เป็นระบบและขั้นตอนการรายงานผลการปฏิบัติงานการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ และใช้ประโยชน์จากระบบรายงานในการดำเนินการพัฒนาต่างๆ

2.7 การจัดสรรงบประมาณ (Budgeting : B) คือ การปฏิบัติด้านการเงิน รายได้ รายจ่ายหรือการกำหนดการจัดหา และแหล่งรายได้ต่างๆ ในการดำเนินการ

3. ทรัพยากรบริหาร

ทรัพยากรบริหารมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหาร และปัจจัยสำคัญมีอยู่ 4 ประการ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และการบริหารจัดการ หรือที่เรียกว่า 4M's การที่จัดว่า ปัจจัยทั้ง 4 เป็นปัจจัยพื้นฐานในการบริหาร มีดังนี้ (ตุลา มหาพฤฒานนท์, 2545 : 7 - 9)

3.1 ด้านบุคลากร คนหรือบุคลากรเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหาร หน่วยงาน จึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพ คือบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญและมีประสบการณ์ที่เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ดังนั้น จึงถือได้ว่าเป็นภารกิจของผู้บริหารที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถที่จะได้มาซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพ นับตั้งแต่ การสรรหา การฝึกอบรมเพื่อยกระดับความสามารถของบุคลากร รวมถึงมีวิธีการประเมินผล การปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ

3.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง แผนเปิดเสรีที่แสดงออกในรูปของตัวเงินที่ต้องใช้จ่ายในการดำเนินงานในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งด้านงบประมาณมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารงานเพราะงบประมาณเป็นแผนสำหรับอนาคต โดยหลักการแล้วในการบริหารงบประมาณนั้น รวมถึงการจัดทำงบประมาณประจำปี การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม การจัดทำแผนการใช้งบประมาณ การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณการของงบประมาณฉุกเฉินและการประเมินผลการใช้งบประมาณ

3.3 ด้านวัสดุอุปกรณ์ การบริหารงานด้านวัสดุอุปกรณ์ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการใช้วัสดุ คุรุภัณฑ์ อุปกรณ์ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมีการดำเนินการที่ครอบคลุมถึงการศึกษางานที่ต้องใช้วัสดุอุปกรณ์ขององค์การ กระบวนการจัดซื้อ กระบวนการใช้งาน การให้บริการ รวมถึงการเก็บบำรุงรักษา

3.4 ด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่เป็นของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีการร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารเป็นกิจกรรมที่เริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน รวมถึงการควบคุม ซึ่งในแต่ละหน้าที่ดังกล่าวอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไป ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะและจุดมุ่งหมายขององค์การ เช่น ถ้าเป็นองค์การของรัฐก็จะเน้นในเรื่องการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถ้าเป็นองค์การเอกชนก็จะมีเรื่องของกำไรเข้ามาเป็นส่วนสำคัญอีก

3.5 ด้านการตลาด การบริหารด้านการตลาดเป็นหน้าที่สำคัญ เนื่องจากหน่วยงานด้านการตลาดจะรับผิดชอบในการกระจายสินค้าหรือบริการไปสู่ลูกค้า ตั้งแต่การศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผนและการสร้างความต้องการ

3.6 ด้านคุณธรรมจริยธรรมช่วยควบคุมความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ กตัญญู เป็นคนดี มีระเบียบวินัย มีสำนึกผิดชอบชั่วดี และเคารพนับถือผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อสังคมและองค์กร

3.7 ด้านขวัญกำลังใจ เมื่อพนักงานมีขวัญดีก็จะมีคุณค่า ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ดีในด้านต่างๆ มีความร่วมมือตั้งใจทำงานอย่างจริงจัง มีความระมัดระวังในการทำงานไม่ให้เกิดผิดพลาด ระมัดระวังการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือไม่ให้เสียหาย ระมัดระวังการใช้ และบำรุงรักษาเครื่องจักรเพื่อยืดอายุการใช้งาน ร่วมมือกันทำงานด้วยความกลมเกลียวมุ่งผลสำเร็จของงาน การขาดงาน เข้างานสาย ลาป่วย ลากิจ ลาพักร้อน ต่างๆ ก็จะมีผลลด ทำให้ประสิทธิภาพของงานตามมา

สรุปได้ว่า ทรัพยากรการบริหาร ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การตลาด คุณธรรมจริยธรรมช่วยควบคุมความรับผิดชอบ และ ขวัญกำลังใจ การบริหารจัดการ หรือเรียกว่า 7M's ทรัพยากรการบริหารดังกล่าว เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานทุกประเภท ทุกระดับ หากองค์กรใดใช้ทรัพยากรการบริหารทั้ง 7 ประเภทดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะทำให้องค์การนั้นมีความเจริญรุ่งเรือง แต่หากองค์กรใดไม่สามารถใช้ทรัพยากรทั้ง 7 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรนั้นจะล้มเหลว และอาจถึงขั้นต้องล้มเลิกไปในที่สุด

4. วิธีการบริหาร

เนื่องจากการบริหารเป็นสังคมศาสตร์ประยุกต์ ที่สามารถปรับเปลี่ยนไปตามเหตุการณ์ ซึ่งมนุษย์เองได้พยายามหาวิธีที่จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหา และทำให้การปฏิบัติงานทางการบริหาร ทุกกรณีมีประสิทธิภาพทุกครั้ง และเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอ หรือที่เรียกว่า “วิธีการบริหารตามสถานการณ์” (Situational of contingency approach) ซึ่งมีวิธีการ 3 วิธี ดังนี้ (ชงชัย สันติวงษ์. 2537 : 70-71)

4.1 วิธีการบริหารแบบการตัดสินใจ (Decisional approach) การบริหารงานแบบนี้ได้มีบทบาทมากขึ้นในการบริหาร โดยอาศัยวิธีการทางคณิตศาสตร์เข้าช่วยเหลือ เป็นการตัดสินใจเชิงปริมาณ วิธีการนี้ถือว่ากระบวนการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด หน้าที่สำคัญของการบริหารตามแนวคิดนี้คือ การจัดให้มีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ และการทำการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมที่สุด ผู้ซึ่งต้องทำการตัดสินใจไปปัญหาต่างๆ จะต้องทำการเลือกส่วนประกอบของจุดมุ่งหมายต่างๆ หนทางต่างๆ ที่จะช่วยเหลือให้สำเร็จผลตามจุดมุ่งหมายดังกล่าว สาระสำคัญของการตัดสินใจจึงต้องเกี่ยวข้องกับการพิจารณาในแง่ของวัตถุประสงค์ กลยุทธ์ทางเลือก โอกาสและผลต่างๆ เป็นสำคัญ

4.2 วิธีการบริหารแบบระบบเพื่อการปรับตัว (Adaptive approach) ภาระหน้าที่ของการบริหารระบบนี้คือ การพยายามที่จะสร้างสรรค์ให้องค์การมีความเข้มแข็งเรื่อยๆ เพื่อให้มีความสามารถในการที่จะรับกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง และเพื่อที่จะพยายามทำให้องค์การมีหนทางเติบโตขึ้นเรื่อยๆ เป้าหมายของการบริหารจะหมายถึงการสามารถอยู่รอดและมีลักษณะเป็นองค์กรที่ทรัพยากรที่เข้มแข็งและมั่นคง ที่พร้อมจะรับกับความกดดันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นภายในและที่เกิดขึ้นจากภายนอกในด้านหนึ่งผู้บริหารจะพยายามปรับสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เร็ว และมากเกิน ไปเป็นการเปลี่ยนแปลงที่มีส่วนประกอบที่เหมาะสมเพื่อรักษามิให้ความสัมพันธ์ที่สมดุลอย่างค้ำมืออยู่ต้องเสียไปในขณะเดียวกันกับที่อีกด้านหนึ่งก็พยายามมิให้ความสัมพันธ์ดังกล่าวต้องหยุดอยู่กับที่ขาดการเจริญเติบโตโดยสิ้นเชิง

4.3 การบริหารการตามสถานการณ์ (Situational approach) วิธีการบริหารตามสถานการณ์นี้ ช่วยให้การเชื่อมโยงทฤษฎีการบริหารที่เป็นศาสตร์ทางวิชาการให้มีโอกาสนำไปใช้กับสถานการณ์ต่างๆ ได้โดยตรง ทั้งนี้ เพราะจุดมุ่งหมายของวิธีการตามสถานการณ์นั้นก็คือตัวสถานการณ์ หรือคือจุดของเหตุการณ์ที่ซึ่งมีอิทธิพลต่อองค์การมากที่สุด ณ เวลาใดเวลาหนึ่งและด้วยการมุ่งเน้นถึงความสำคัญของการคิดตามสถานการณ์ (Situational thinking) นี้เอง จึงช่วยให้ผู้บริหารเกิดความเข้าใจว่าภายใต้สถานการณ์เฉพาะนั้นๆ ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการบริหารอะไร จึงจะทำให้องค์การสามารถบรรลุผลสำเร็จมากที่สุดได้ ข้อดีของวิธีการบริหารตามสถานการณ์ จึงเท่ากับเป็นการช่วยย่อช่วยเวลาการสร้างสมประสบการณ์ของนักบริหารที่เคยมีและต้องค่อยๆ พิจารณานำเอาหลักการแต่ละอันมาฝึกฝนประยุกต์ใช้อย่างซ้ำๆ ให้สามารถคิดวิเคราะห์กับสถานการณ์ได้ในทันที การต้องใช้เวลาฝึกฝนหาความชำนาญทางด้านศิลปะการบริหารจึงจำเป็นน้อยลง การเข้าสู่สถานการณ์ได้ในทันทีย่อมทำให้การบริหารงานต่างๆ ถูกต้องตามความเป็นจริงได้เร็วขึ้น

วิธีการบริหารตามสถานการณ์นี้ แม้จะเป็นของใหม่ที่พัฒนาขึ้นมาในช่วงทศวรรษที่ 1960 นี้ก็ตาม แต่ก็มิได้หมายความว่าทฤษฎีการบริหารต่างๆ จะผิดพลาดบกพร่องในตัวมันเองก็หาไม่ ตรงข้ามวิธีการบริหารตามสถานการณ์จะมีความใกล้เคียงกับวิธีการแบบระบบ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่พยายามเข้ามาช่วยประสาน วิธีการต่างๆ ให้เข้ามารวมกันและนอกจากนี้ยังช่วยเน้นถึงความเกี่ยวข้องกันที่มีต่อกันของเจ้าหน้าที่ทางการบริหารทั้งหลาย มากกว่าที่จะปล่อยให้มีการศึกษาแต่ละหน้าที่แยกจากกันอีกด้วย

สรุปได้ว่า วิธีการบริหารเป็นกระบวนการช่วยทำการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม การพยายามที่จะสร้างสรรค์ให้องค์การมีความเข้มแข็งเพื่อให้สามารถรับกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงและวิธีการบริหารยังช่วยให้การเชื่อมโยงทฤษฎีการบริหารที่เป็นศาสตร์ทางวิชาการให้มีโอกาสนำไปใช้กับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่มีอิทธิพลต่อองค์การมากที่สุด

5. บทบาทของผู้บริหาร

บทบาทหลักๆ ที่สำคัญของผู้บริหาร ซึ่งต้องแสดงในองค์การหลายบทบาทด้วยกันบางครั้งก็ต้องเป็นผู้คอยให้กำลังใจหรือจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา แต่บางครั้งก็ต้องเป็นตัวแทนของผู้ใต้บังคับบัญชาในการพุดจาติดต่อกับผู้บริหารระดับสูงขึ้นไป นอกจากนี้ ยังอาจต้องคอยประสานงานกับผู้บริหารคนอื่นๆ หรือกับเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญการต่างๆ รวมไปถึงการไปร่วมประชุมงานสังคม คอยแก้ปัญหา ข้อขัดแย้งระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชา และการฟังรายงานความเป็นไปไ้ของสิ่งต่างๆ ที่อยู่ขอบเขตงานที่รับผิดชอบอยู่ด้วย

ในการพิจารณาคุณถึงบทบาทของผู้บริหารนี้ อาจมีการแยกแยะแตกต่างกันไป ทั้งนี้สุดแต่ทัศนคติของแต่ละคนที่มองกัน อย่างไรก็ตาม บทบาท 10 ประการของนักบริหารมี ดังนี้ (ธงชัย สันติวงษ์, 2537 : 76-77)

5.1 เป็นตัวแทนของกิจการ คือ การเป็นตัวแทนในฐานะหัวหน้าของกิจการ ซึ่งในการนี้ ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย หรือเป็นประธานในงานพิธีต่างๆ เช่น การรับแขกพิเศษที่มาเยี่ยมบริษัท เป็นประธานในพิธีแจกรางวัลประจำปี การเป็นผู้กล่าว ชมเชยแก่พนักงานผู้เกษียณอายุ เป็นต้น

5.2 เป็นผู้นำ คือบทบาทในการเป็นผู้นำ โดยการชักนำและจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา

5.3 เป็นผู้ประสานกับฝ่ายอื่น คือบทบาทในการเป็นผู้ประสานกับบุคคลภายนอก องค์กร โดยเฉพาะกับบุคคลที่อยู่ในระดับเดียวกัน เช่น กับสมาคมต่างๆ เป็นต้น ในเวลาเดียวกัน พร้อมกับสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับภายนอก ก็จะมีการติดต่อกับเพื่อนร่วมงานที่อยู่ใน ฝ่ายอื่นๆ เพื่อที่จะให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้

5.4 เป็นผู้คอยติดตามข้อมูล คือ ผู้บริหารจะต้องคอยติดตามรับฟังข่าวสารข้อมูล และทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกิจการภายใน และเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นภายนอกด้วย นอกจากนี้ ยังรวมถึงการคอยติดตามแนวโน้มและคอยเรียนรู้ทำความเข้าใจ กับแนวความคิดใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอีกด้วย รวมทั้งการคอยปะติดปะต่อข่าวข้อมูลที่ ได้ยิน ได้ฟังมา จากแหล่งภายนอกให้เป็นเค้าโครงและรูปร่างที่ชัดเจนขึ้นด้วย

5.5 เป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูล คือ บทบาทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคอยแจกจ่าย ข้อมูลที่ได้รับมาจากสมาชิกภายนอกองค์กร ให้กับสมาชิกขององค์กร เช่น การจัดการประชุม ชี้แจงให้กับพนักงานภายหลังจากการออกเยี่ยมลูกค้า เป็นต้น

5.6 การเป็นโฆษก คือ การเป็นตัวแทนให้กับองค์กรในการให้ข่าวและข้อมูล เมื่อผ่านข่าวสารข้อมูล ไปสู่สภาพแวดล้อมภายนอก เช่น การออกไปเป็นผู้กล่าวสุนทรพจน์ ให้กับสมาคมการค้าหรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น

5.7 การเป็นผู้ประกอบการ คือ การริเริ่มการเปลี่ยนแปลงต่างๆ โดยมีการติดตาม ดูช่องทางโอกาสต่างๆ และลงมือจัดทำโครงการปรับปรุงงานต่างๆ ให้ดีขึ้น

5.8 เป็นผู้แก้ไขปัญหายุ่งยาก คือ การลงไปรับบทแก้ไขข้อยุ่งยากที่เกิดขึ้น รวมทั้งปัญหาที่มีได้คาดคิดมาก่อนให้ลุกล่วงไปในทางที่ดี

5.9 เป็นผู้แบ่งสรรทรัพยากร คือ รับผิดชอบในการเป็นผู้แบ่งสรรทรัพยากรทุก ชนิดให้กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้ โดยการพิจารณาและให้ออกมัติงบประมาณต่างๆ และรวมถึง การลงทุนในโครงการต่างๆ ด้วย

5.10 เป็นผู้เจรจาต่อรอง คือ รับผิดชอบเป็นตัวแทนขององค์กรในการเจรจาเรื่องสำคัญๆ เช่น ในด้านแรงงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐกับสมาคมการค้า

ปัญหาการบริหารงานของเทศบาล

1. ปัญหาการบริหารงานของเทศบาล

1.1 อุปสรรคหรือสาเหตุของปัญหาที่พบในการบริหารงานของเทศบาล คือ (ธนสวรรค์ เจริญเมือง. 2537 : 122-126)

1.1.1 เทศบาลถูกแทรกแซงหรือควบคุมโดยรัฐบาลกลางมากเกินไป โดยแทรกแซงทั้ง 3 ด้าน คือ

1) ด้านการปกครอง รัฐบาลกลางสามารถยุบสภาเทศบาล ปลดฝ่ายบริหารสมาชิกสภาเทศบาล แต่แล้วผู้บริหารเทศบาลควบคุมพนักงานเทศบาลตลอดจนเป็นผู้อนุมัติเทศบัญญัติต่างๆ ของเทศบาล

2) ด้านการคลัง รัฐบาลเป็นผู้กำหนดประเภทภาษีอากร อัตราของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมหลายๆ ชนิด ทำให้เทศบาลมีรายได้จำกัดไม่สามารถหารายได้จากทางอื่นๆ ที่กฎหมายมิได้กำหนด ผลก็คือทำให้เทศบาลมีรายได้น้อย และต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลาง ซึ่งเต็มไปด้วยเงื่อนไขผูกมัดที่รัฐบาลกลางกำหนดไว้ การมีรายได้น้อยทำให้เทศบาลไม่สามารถทำงานให้กับท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่

3) ด้านการบริหาร รัฐบาลกลางควบคุมการทำงานของสภาเทศบาลและฝ่ายบริหารด้วยการยับยั้งร่างกฎหมายของเทศบาลและยังมีอำนาจแนะนำและตรวจสอบการทำงานของเทศบาล

1.1.2 ปัญหาความสัมพันธ์ที่ไม่ชัดเจนระหว่างรัฐบาลกับเทศบาล ทำให้เกิดช่องว่างในการปฏิบัติ เช่น ในทางกฎหมาย ตัวแทนรัฐบาลกลางมีอำนาจในการควบคุมการทำงานของเทศบาล ทำให้ข้าราชการส่วนภูมิภาค ไม่กล้าตรวจสอบหรือขัดขวาง หรือข้าราชการส่วนภูมิภาคหย่อนประสิทธิภาพในการทำงานไม่ยอมตรวจสอบ

1.1.3 ปัญหารูปแบบโครงสร้างของเทศบาล ที่สภาเทศบาลเป็นผู้เลือกฝ่ายบริหารด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง โดยหลักการทำงานของฝ่ายบริหารถูกควบคุมโดยตรงจากสมาชิกสภาเทศบาลฝ่ายค้าน ในแง่โครงสร้างดังกล่าวขอมหวังว่า 1) ฝ่ายบริหารจะมีคุณภาพในการทำงาน 2) สมาชิกฝ่ายค้านมีบทบาทในการตรวจสอบและควบคุมการทำงานของฝ่ายบริหาร

แต่ในทางปฏิบัติสมาชิกฝ่ายค้านก็ไม่อาจไปทำอะไรได้มาก เพราะฝ่ายบริหารมีสิทธิไม่ตอบ
กระทู้ใดๆ ก็ได้ ส่วนการลงมติสมาชิกฝ่ายค้านซึ่งลงมติมีเสียงข้างน้อยก็ไม่อาจทำอะไรได้
เมื่อเสียงข้างมากมักเข้าข้างฝ่ายบริหาร ซึ่งเป็นพรรคพวกของตนเองในทุกกรณี

1.1.4 ปัญหาประชาชนขาดความสนใจในทางการเมือง ไม่สนใจไปใช้สิทธิ
เลือกตั้งมากเท่าที่ควร โดยเฉพาะในเขตเทศบาลที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง มีคนต่าง
เข้าไปอยู่มากไม่สนใจติดตามการทำงานของเทศบาลและไม่มีบทบาท ตรวจสอบ ควบคุม
การทำงานของนักการเมือง

1.1.5 เทศบาลมีงบประมาณจำกัด มีอำนาจไม่เต็มที่ แต่มีภารกิจและถูก
ควบคุมโดยรัฐบาลกลางมาก

1.1.6 เทศบาลเป็นหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นที่กระทรวงมหาดไทยและ
ประชาชนทั่วไปให้ความสนใจน้อยที่สุดในแง่การปฏิรูปองค์กร เนื่องจากถูกมองมาตลอดว่า
เทศบาลเป็นหน่วยงานที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงกว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่นอื่นๆ
และเทศบาลส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับเขตเมืองที่กำลังเติบโต คนจำนวนไม่น้อยเลยเข้าใจว่า
เทศบาลเป็นหน่วยงานท้องถิ่นที่ไม่ค่อยมีปัญหา ฝ่ายผู้นำกระทรวงมหาดไทยเองก็อ้างว่า
ต้องบริหารและพัฒนาประชาธิปไตยที่รากฐานของสังคมคือชนบท ก็เลยไม่เห็นความสำคัญ
ของการปฏิรูปโครงสร้างของเทศบาล หันไปพูดแต่เรื่องสภาพเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล
และการปรับปรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั่วๆ ที่เมืองแต่ละแห่งในสังคมกำลังเผชิญปัญหา
ใหญ่ ที่สำคัญระบบเทศบาลไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีบทบาททางการเมืองมากกว่านี้ และ
ประชาชนก็ถูกจำกัดด้วยปัจจัยอื่นๆ พวกเขาไม่สนใจในปัญหาการเมืองท้องถิ่นอย่างเพียงพอ

1.2 การปกครองท้องถิ่นในอนาคต ได้สรุปปัญหาการบริหารงานของเทศบาลไว้
ดังนี้ (ไพบูลย์ เกษมสำราญ, 2538 : 16-24)

1.2.1 ด้านการบริหารงานภายในเทศบาล

1) สภาพเทศบาลที่ประกอบด้วยกลุ่มการเมืองท้องถิ่น 2 กลุ่ม ซึ่งมีเสียง
ก้ำกึ่งกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดระยะเวลา คือ กลุ่มที่เป็นฝ่ายค้านมักจะถือโอกาสโค่นล้มฝ่าย
บริหารด้วยการ ไม่ยอมรับร่างเทศบัญญัติงบประมาณ ซึ่งจะมีผลให้คณะผู้บริหารต้องลาออกไป

2) ผู้บริหารมักจะไม่ค่อยกล้าตัดสินใจ ในการทำประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่น
เนื่องจากกลัวถูกฝ่ายตรงข้ามโจมตี การบริหารงานจึงปรากฏออกมาในรูปความพยายามรักษา
เก้าอี้หรือสถานภาพของตนไว้

1.2.2 ด้านการกระจายอำนาจการควบคุมจากส่วนกลาง

ส่วนกลางยังมิได้มีการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง และในทางตรงข้ามยังควบคุมจากส่วนกลาง ซึ่งปรากฏให้เห็นในรูปของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ การควบคุมที่สำคัญจากส่วนกลางคือ เรื่องเงินอุดหนุนจากรัฐบาล กฎหมาย และระเบียบการบริหารราชการ ไม่ส่งเสริมความเป็นอิสระของเทศบาล ฝ่ายบริหารของเทศบาลไม่สามารถบริหารงานตามความต้องการของประชาชนได้

1.2.3 ปัญหาด้านการเมืองและความขัดแย้งในองค์กรเทศบาล

1) ความขัดแย้งภายในฝ่ายการเมือง เกิดขึ้นในกรณีที่มาชิกสภา

เทศบาลมิได้มาจากกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่สังกัดเดียวกัน กล่าวคือองค์ประกอบของสภาเทศบาล ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารคือกลุ่มการเมืองที่จัดตั้งคณะผู้บริหารและมีประธานสภาเทศบาลเป็นสมาชิกของกลุ่มฝ่ายค้าน ฝ่ายบริหารและฝ่ายค้านมักจะมีสัมพันธภาพที่มีลักษณะที่ขัดแย้งกันทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าแต่ละฝ่ายมีเสียงกำลังกัน ปรากฏการณ์ที่มักเกิดขึ้นอยู่เสมอคือ ฝ่ายค้านจะคอยโค่นล้มฝ่ายบริหารอยู่ตลอดเวลา เพื่อหาโอกาสเป็นฝ่ายจัดตั้งคณะผู้บริหารด้วยวิธีการต่างๆ

2) ความขัดแย้งภายในกลุ่มการเมืองของฝ่ายบริหาร กรณีเช่นนี้อาจจะเป็นข้อเสียในการบริหารคือ นายกเทศมนตรีจะบริหารงานด้วยความไม่สบายใจ เพราะจะมีความรู้สึกพะวงกับเสียงของสมาชิก อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการปฏิบัติตามหลักการที่ได้ตกลงกัน การบริหารก็จะราบรื่นเป็นไปตามกติกา แต่ถ้าเทศบาลแห่งใดมิได้ปฏิบัติตามกติกาถึงเวลาที่ตกลงกันแล้วไม่ยอมออกจากรับตำแหน่ง โดยอ้างว่ามีกฎหมายฉบับใดระบุให้นายกเทศมนตรีมีวาระการดำรงตำแหน่งเพียงหนึ่งปี ถ้าเป็นเช่นนี้แล้ว ในที่สุดก็เกิดความขัดแย้ง และแตกแยกกันในกลุ่มและเป็นบ่อเกิดของปัญหาด้านอื่นๆ ตามมาอีกด้วย

1.2.4 ปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชน

ประชาชนยังขาดจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมทางการเมืองที่ถูกต้อง เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การยื่นข้อเรียกร้อง การสมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น

สรุปได้ว่า ปัญหาการบริหารของเทศบาล มีสาเหตุของปัญหาจากการแทรกแซงของรัฐบาลกลางโดยมิได้กระจายอำนาจให้แก่เทศบาลอย่างแท้จริง และยังควบคุมการบริหารเทศบาลโดยมีกฎระเบียบให้ฝ่ายบริหารปฏิบัติตาม นอกจากนี้ ยังมีสาเหตุของปัญหาจากความขัดแย้งภายในองค์กรทั้งในฝ่ายการเมืองฝ่ายบริหารงานบุคคล และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

การปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

1. ความเป็นมาและการจัดตั้งเทศบาล

1.1 เกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาลได้เกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น จากนั้นจึงได้มีการตั้งเทศบาลขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2478 โดยการยกฐานะสุขาภิบาล 35 แห่งในขณะนั้นขึ้นเป็นเทศบาล ในตอนแรกๆ รัฐบาลตั้งใจจะให้เทศบาลตำบล แต่ปรากฏว่าเมื่อถึงปี พ.ศ. 2489 สามารถจัดตั้งเทศบาลได้เพียง 117 แห่งเท่านั้น และไม่สามารถเพิ่มจำนวนขึ้นได้ เนื่องจากฐานะของเทศบาลไม่เหมือนกัน และไม่สามารถเจริญขึ้นและมีความเรียบร้อยสมความมุ่งหมายได้ ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาลหลายครั้ง หากจะนับถึงปัจจุบันก็มีการแก้ไขถึง 11 ครั้ง ครั้งสุดท้ายแก้ไข (ฉบับที่ 12) เมื่อปี พ.ศ. 2546 จากการที่สภาพท้องถิ่นของไทยมีลักษณะแตกต่างกัน บางแห่งเป็นชุมชนเล็ก บางแห่งเป็นชุมชนใหญ่ ดังนั้น เพื่อความเหมาะสม กฎหมายเกี่ยวกับการจัดระเบียบเทศบาลจึงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ เทศบาลตำบลเป็นเทศบาลขนาดเล็ก เทศบาลเมืองเป็นเทศบาลขนาดกลาง และเทศบาลนครเป็นเทศบาลขนาดใหญ่ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงจำนวนและความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่ ความเจริญทางเศรษฐกิจและความสำคัญทางการเมืองในแง่ศักยภาพของการพัฒนาท้องถิ่น โดยกำหนดเกณฑ์ในการจัดตั้ง ดังนี้ (ธีรวุฒิ โสภิญญกุล, 2543 : 51 – 62)

1.1.1 เทศบาลตำบล ในการจัดตั้งเทศบาลตำบล ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้ง กำหนดเกณฑ์การในจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้ ดังนี้

- 1) มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมาตั้งแต่ 12 ล้านบาท ขึ้นไป
- 2) มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คน ขึ้นไป
- 3) ความหนาแน่นของประชากรตั้งแต่ 1,500 คน ขึ้นไปต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

1.1.2 เทศบาลเมือง กำหนดจัดตั้งเทศบาลเมืองไว้ 2 กรณี ดังนี้

- 1) ท้องที่อันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง ให้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ยกเว้น กรณีได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลนคร

2) ท้องถิ่นอื่นๆ ที่มีใช้ที่ตั้งศาลากลางจังหวัด จะจัดตั้งเป็นเทศบาลเมือง
ได้ต้องเข้าหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.2) ท้องที่มีประชากรตั้งแต่ 10,000 คน ขึ้นไป

2.2) มีประชากรอยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3,000 คน ต่อ 1 ตาราง

กิโลเมตร

2.3) มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมาย

กำหนดไว้สำหรับเทศบาลเมือง

2.4) มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง

1.1.3 เทศบาลนคร ท้องถิ่นที่จะจัดตั้งเป็นเทศบาลนครจะต้องเข้า
หลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1) มีประชากรตั้งแต่ 50,000 คน ขึ้นไป

2) มีประชากรอยู่หนาแน่นเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3,000 คนต่อ 1 ตาราง

กิโลเมตร

3) มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กฎหมายกำหนด

ไว้สำหรับเทศบาลนคร

4) มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลนคร

1.2 สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาล

ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 มาตรา 7 ถึงมาตรา 13 ได้กำหนดเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาลไว้ เพื่อ
ต่อการศึกษาผู้ศึกษาได้สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้
ดังนี้

1.2.1 เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาล ให้จัดตั้งท้องถิ่น
นั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนคร และให้เทศบาลเป็นทบวงการเมืองมี
อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายอื่น

1.2.2 เมื่อมีการจัดตั้งเทศบาลตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เลือกตั้งสมาชิกสภา
เทศบาลและนายกเทศมนตรีตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหาร
ท้องถิ่นภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาล และในระหว่างที่ไม่มี
นายกเทศมนตรีให้ปลัดเทศบาลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่จัดตั้งเทศบาลปฏิบัติหน้าที่
ที่เทศบาล และให้ปฏิบัติหน้าที่นายกเทศมนตรีเท่าที่จำเป็น ได้เป็นการชั่วคราวจนถึงประกาศผล
การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี

1.2.3 เทศบาลตำบล ได้แก่ ท้องถิ่นซึ่งประกาศกระทรวงมหาดไทย ยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ระบุชื่อและเขตเทศบาลไว้ด้วย

1.2.4 เทศบาลเมือง ได้แก่ ท้องถิ่นเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถื่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่หนึ่งหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอสมควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อื่นต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้และมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

1.2.5 เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถิ่นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไป ทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อื่นต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้ และมีประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะเป็นเทศบาลนคร ประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้น ให้ระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย

1.2.6 การเปลี่ยนชื่อเทศบาลหรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย และในกรณีที่เป็นกรณีเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลเมืองหรือนคร ให้กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล และสารวัตรกำนัน ในท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงเขตเป็นเทศบาลตามความในวรรคหนึ่งสิ้นสุดอำนาจหน้าที่เฉพาะในเขตที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้น เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ประกาศกระทรวงมหาดไทยเปลี่ยนแปลงเป็นเขตเทศบาลใช้บังคับเป็นต้นไปท้องถิ่นที่ได้เปลี่ยนแปลงฐานะให้พ้นจากสภาพเก่าเทศบาลเดิมนับแต่วันที่ ได้ถูกเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นต้นไป บรรดาทรัพย์สิน หนี้ สิทธิ และสิทธิเรียกร้องของเทศบาลเดิมให้โอนไปเป็นขนาดเทศบาลใหม่ ในขณะเดียวกันนั้น และบรรดาเทศบัญญัติที่ได้ใช้บังคับอยู่ก่อนแล้ว คงให้ใช้บังคับต่อไปในการขุดเล็กเทศบาลให้ระบุดังวิธีการจัดทรัพย์สินไว้ในประกาศกระทรวงมหาดไทยนั้นด้วย

2. การจัดองค์กรหรือโครงสร้างของเทศบาล

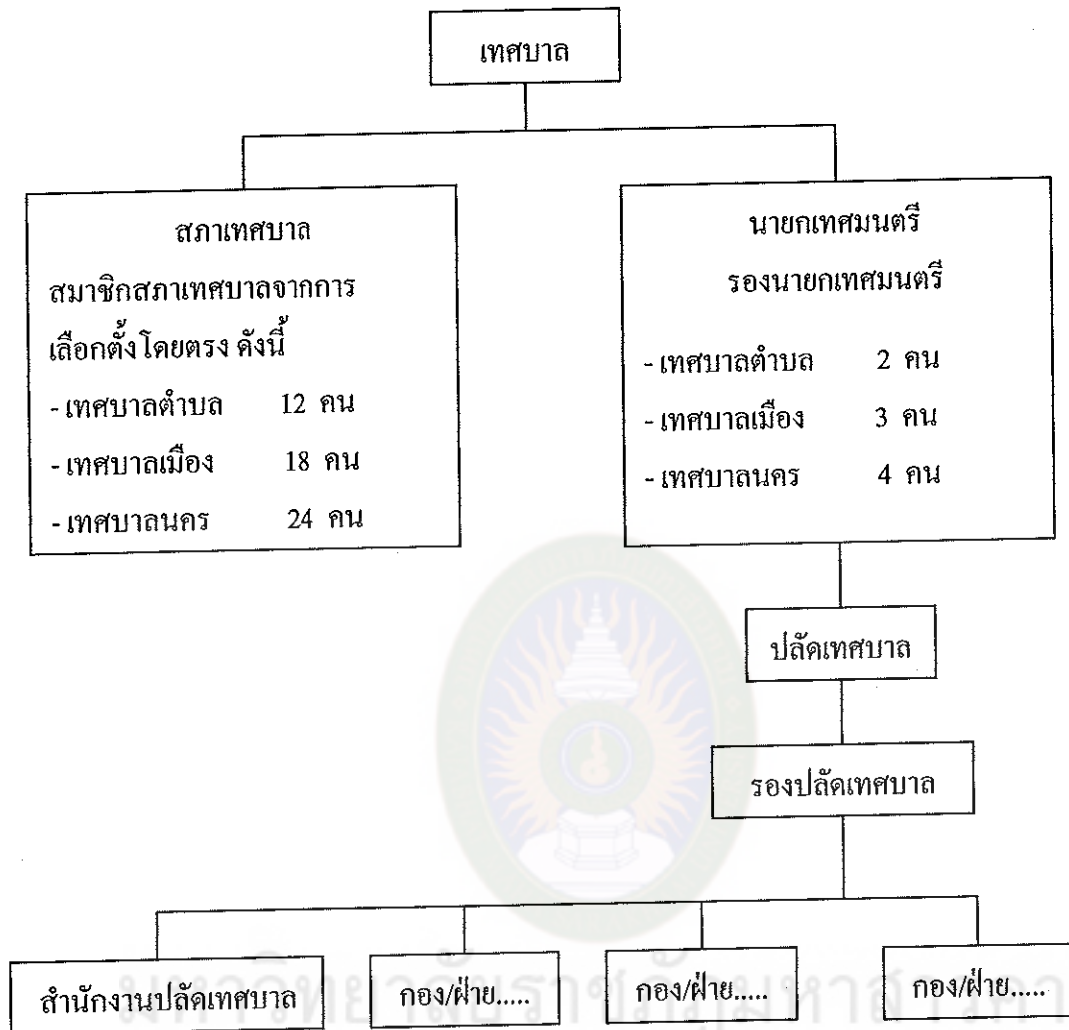
ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2541 แบ่งเป็นองค์กรเทศบาลประกอบด้วย 2 ส่วน คือสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ส่วนการปฏิบัติงานประจำปีนั้น มีโครงสร้างอีกส่วนหนึ่งเรียกว่า พนักงานเทศบาล

2.1 สภาเทศบาล ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งประชาชนเลือกตั้ง ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีจำนวนแตกต่างกันตามประเภทของเทศบาล คือ

เทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 12 คน

เทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 18 คน

เทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิก จำนวน 24 คน

แผนภูมิที่ 2 การจัดองค์การหรือโครงสร้างของเทศบาลในปัจจุบัน

ที่มา : ชีรวุฒิ โศภินธุกุล. 2550 : 53

สมาชิกสภาเทศบาลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี แต่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลอาจสิ้นสุดลงก่อนหมดวาระด้วยเหตุอื่น เช่น สภาเทศบาลถูกยุบ ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล สภาเทศบาลวินิจฉัยให้ออก

2.2 ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

2.2.1 มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

2.2.2 มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

2.2.3 มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตจังหวัดที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเวลาดังกล่าวติดต่อกันสามปีนับถึงวันรับสมัคร (การเสียภาษีครั้งเดียวย้อนหลังครบสามปีไม่เข้าเกณฑ์นี้)

2.3 นอกจากนั้นจะต้องไม่เป็นบุคคลต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คือ

2.3.1 มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา 11 (1) (2) หรือ (4)

2.3.2 ดิคาเสพติดให้โทษ

2.3.3 เป็นบุคคลล้มละลาย

2.3.4 ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

2.3.5 เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไปโดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

2.3.6 เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

2.3.7 เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน เพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

2.3.8 เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

2.3.9 เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา

2.3.10 เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ หรือของรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

2.3.11 อยู่ในระหว่างต้องห้ามหรือถูกตัดสิทธิมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

2.3.12 เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งถูกเนืองจากกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ

2.3.13 เคยเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งราษฎรลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และยังไม่พ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งครั้งสุดท้ายจนถึงวันเลือกตั้ง

2.4 นายกเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนและโดยประชาชนในเขตการปกครองของเทศบาล โดยมีจำนวนนายกเทศมนตรีและเทศมนตรี ดังนี้เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรี 1 คน และรองนายกเทศมนตรีไม่เกิน 2 คน

3. อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล

อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาลอาจพิจารณาแบ่งออกได้เป็น 4 ประการ ได้แก่

3.1 การพิจารณาเทศบัญญัติ กฎหมายของเทศบาลที่เรียกว่าเทศบัญญัตินั้นจะมีการเสนอร่างให้สภาเทศบาลพิจารณาโดยสมาชิกสภาเทศบาลหรือนายกเทศมนตรี ในกรณีที่ เป็นร่างเทศบัญญัติเกี่ยวกับการเงิน สมาชิกสภาเทศบาลจะเสนอได้ก็ต่อเมื่อนายกเทศมนตรีใน ฐานะฝ่ายบริหารให้การรับรองก่อน เมื่อมีการเสนอร่างเทศบัญญัติต่อสภาเทศบาลแล้วสภา เทศบาลจะพิจารณา 3 วาระ ทำนองเดียวกับในสภาผู้แทนราษฎร ร่างเทศบัญญัติที่สภาเทศบาล ลงมติให้ความเห็นชอบแล้ว ถ้าเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนครก็ให้ส่งร่างนั้น ไปยังผู้ว่า ราชการจังหวัด ถ้าเป็นเทศบาลตำบลให้ส่งร่างไปยังนายอำเภอ เพื่อลงนามอนุมัติภายใน 15 วัน ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีเห็นชอบก็อนุมัติภายใน 30 วัน ถ้าหากไม่ เห็นชอบก็ให้ส่งร่างคืน ไปยังสภาเทศบาล ถ้าสภาเทศบาลเห็นด้วยกับการทักท้วงและ ดำเนินการแก้ไขก็ส่งกลับไปให้ผู้มีอำนาจอนุมัติ คือ ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ นายอำเภอแล้วแต่ กรณีลงนามอนุมัติ แต่ถ้าสภาเทศบาลไม่เห็นด้วยกับการทักท้วงและมีมติยืนยันร่างเดิมก็ให้ส่ง ร่างนั้น ไปยังผู้มีอำนาจอนุมัติอีกครั้งหนึ่ง

เพื่อส่งต่อไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาภายในกำหนด 30 วัน ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเห็นชอบด้วยกับมติของสภาเทศบาลก็ส่งกลับไป ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภออนุมัติ แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วยก็ให้ร่างเทศบัญญัตินั้นตก ไป ร่างเทศบัญญัติที่มีผู้มีอำนาจอนุมัติ ได้ลงนามอนุมัติแล้วจะมีผลให้บังคับเมื่อ ได้ประกาศในที่ เปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลครบ 7 วัน

3.2 การควบคุมฝ่ายบริหาร สภาเทศบาลสามารถควบคุมการบริหาร โดย

3.2.1 ตั้งกระทู้ถาม นายกเทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล มีอำนาจในการตั้ง กระทู้ถามนายกเทศมนตรีใดๆ ที่เกี่ยวกับปฏิบัติงานในหน้าที่ได้ โดยปกตินายกเทศมนตรี จะต้อง ตอบกระทู้ถาม เว้นแต่จะเห็นว่ายังไม่สมควรตอบเพราะเห็นว่าหากตอบไปจะทำให้ไม่ปลอดภัย หรือกระทบต่อผลประโยชน์สำคัญของเทศบาล

3.2.2 เปิดอภิปรายนายกเทศมนตรีในเรื่องการปฏิบัติการที่ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือสวัสดิภาพของประชาชน การละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่การปฏิบัติ ไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือมีความประพฤติอันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียแก่ตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้โดยมีสมาชิกสภาไม่ต่ำกว่า 1 ใน 3 ของสมาชิกที่อยู่ในตำแหน่งทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ (เทศบาลตำบล) หรือผู้ว่าราชการจังหวัด (เทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร) เพื่ออภิปราย

3.2.3 การพิจารณาอนุมัติหรือ ไม่อนุมัติงบประมาณประจำปีของเทศบาล
 ทั้งนี้เพื่อให้สภาเทศบาลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น ได้พิจารณาความเหมาะสมใน
 การใช้จ่ายงบประมาณของเทศบาล

3.3 การแต่งตั้งคณะกรรมการของสภาเทศบาล เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับ
 มอบหมายทั้งคณะกรรมการสามัญจากสมาชิกสภาเทศบาล หรือคณะกรรมการวิสามัญจาก
 สมาชิกเทศบาลหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

จะเห็นได้ว่าลักษณะการจัดองค์การและความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรนิติบัญญัติ
 และองค์กรนิติบัญญัติและองค์กรบริหารของเทศบาล มีลักษณะเช่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน
 กับองค์กรระดับชาติมากที่สุดและเคยเป็นรูปแบบเดียวที่มีลักษณะดังกล่าวนี้ ก่อนที่จะมีการ
 ปรับปรุงแก้ไขการปกครองท้องถิ่นรูปแบบอื่นๆ ให้มีลักษณะคล้ายคลึงกับเทศบาล หลังจาก
 ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

4. อำนาจหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

นายกเทศมนตรีในฐานะหัวหน้าฝ่ายบริหารระดับสูงของเทศบาล มีอำนาจหน้าที่
 ในการปฏิบัติกิจการต่างๆ ของเทศบาลตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และให้เป็นไปตามนโยบาย
 และงบประมาณประจำปี อำนาจหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้กว้างขวางมาก ทั้งหน้าที่ในเขต
 และนอกเขตเทศบาล อย่างไรก็ตาม หน้าที่ของนายกเทศมนตรีอาจแบ่งได้ 3 ประการ ได้แก่

4.1 ก่อนเข้ารับหน้าที่ต้องแถลงนโยบายต่อสภาเทศบาล

4.2 อำนาจตามพระราชบัญญัติเทศบาลฯ มีดังนี้

4.2.1 กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมายและรับผิดชอบในการ
 บริหารงานของเทศบาลให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติและนโยบาย

4.2.2 สั่ง อนุญาต อนุมัติ เกี่ยวกับงานของเทศบาล

4.2.3 แต่งตั้ง ถอดถอน รองนายกเทศมนตรี เลขานุการและที่ปรึกษา

4.2.4 วางระเบียบเพื่อให้งานของเทศบาลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

4.2.5 รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ

4.2.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

4.3 ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารงานของเทศบาลและเป็นผู้บังคับบัญชา
 พนักงานเทศบาลและลูกจ้างของเทศบาล

4.4 เสนอร่างพระราชบัญญัติ

4.5 เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาในการปฏิบัติหน้าที่

4.6 เข้าประชุมสภาเทศบาลเพื่อมีสิทธิแสดงข้อเท็จจริง

4.7 ออกเทศบัญญัติชั่วคราวในกรณีฉุกเฉิน เรียงประชุมสภาเทศบาลไม่ทันเมื่อได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัดและเมื่อได้ประกาศเปิดเผย ณ สำนักงานเทศบาลแล้วก็ใช้บังคับได้

4.8 กรณีไม่มีประธานและรองประธานสภาเทศบาลหรือสภาเทศบาลถูกยุบหากมีกรณีสำคัญ และจำเป็นรีบด่วนและการปล่อยให้นิ่งช้าจะเป็นการกระทบต่อประโยชน์สำคัญของราชการหรือราษฎร นายกเทศมนตรีสามารถดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่จำเป็นได้

4.9 เมื่อพ้นเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันประกาศยกฐานะท้องถิ่นใดเป็นเทศบาลเมืองและเทศบาลนครแล้ว ให้นายกเทศบาลมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของกำนันและผู้ใหญ่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ หรือกฎหมายอื่นตามที่กำหนดในกระทรวง เทศบาลตำบลยังคงมีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบลหรือสวตร์กำนันอยู่ ให้นายกเทศมนตรีมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับอำนาจหน้าที่ของบุคคลดังกล่าว ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

5. หน้าที่ของเทศบาล

ในส่วนที่เป็นหน้าที่ของเทศบาลนั้น ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดไว้ในมาตรา 50-56 ดังนี้

5.1 เทศบาลตำบล

มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

5.1.1 รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

5.1.2 ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

5.1.3 รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้ง

การกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล

5.1.4 ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

5.1.5 ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

5.1.6 ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม

5.1.7 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

5.1.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดี

ของท้องถิ่นและทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.1.9 หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

5.2 เทศบาลเมือง

มีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังนี้

- 5.2.1 หน้าที่ที่เทศบาลตำบลต้องทำ
- 5.2.2 ให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา
- 5.2.3 ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- 5.2.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์ และรักษาคนเจ็บไข้
- 5.2.5 ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- 5.2.6 ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ
- 5.2.7 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 5.2.8 ให้มีการดำเนินการเกี่ยวกับโรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น

5.3 เทศบาลนคร

มีหน้าที่ต้องทำ ดังนี้

- 5.3.1 หน้าที่ที่เทศบาลเมืองต้องทำ
- 5.3.2 ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
- 5.3.3 กิจกรรมอื่นซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
- 5.3.4 การควบคุมสุขลักษณะและอนามัยในร้านจำหน่ายอาหาร โรงมหรสพ

และสถานบริการอื่น

- 5.3.5 จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและการปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม
- 5.3.6 จัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้ามและที่จอดรถ
- 5.3.7 การวางผังเมืองและการควบคุมการก่อสร้าง
- 5.3.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

นอกจากจะมีหน้าที่ต้องทำแล้ว เทศบาลแต่ละระดับอาจทำกิจกรรมใดๆ ได้อีก กล่าวคือ

เทศบาลตำบล อาจจัดให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา โรงฆ่าสัตว์ ตลาดท่าเทียบเรือหรือท่าข้าม สุสานหรือฌาปนสถาน บำรุงส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร จัดและบำรุงสถานพิทักษ์รักษาคนไข้ จัดให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ และเทศพาณิชย์ เป็นต้น

เทศบาลเมือง อาจทำกิจการอื่น เช่น ตลาด ท่าเทียบเรือหรือท่าข้าม สุสานหรือฌาปนสถาน บำรุงส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร รวมทั้งการจัดให้มีและบำรุง

โรงพยาบาลการสาธารณสุขปฏิบัติการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข โรงเรียนอาชีวศึกษา สถานที่สำหรับการศึกษาและพลศึกษา สวนสาธารณะ สวนสัตว์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรมและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่นและเทศบาลชั้น เทศบาลนคร อาจทำกิจการอื่นเช่นเดียวกับเทศบาลเมือง

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาลแล้ว เทศบาล ยังมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติอื่นๆ อีกเป็นจำนวนมากมาย (ชวงส์ ฉายะบุตร. 2539 : 145 – 146) เช่น พระราชบัญญัติป้องกันภัยอันตรายอันเกิดแต่การเล่นมหรสพ พระราชบัญญัติ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พระราชบัญญัติสาธารณสุข พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระทำ ปู๋ย พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยการใช้อักษรขยาเสียง พระราชบัญญัติป้องกันและ ระงับอัคคีภัย พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดยานยนต์ในเขต สุขาภิบาล พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พระราชบัญญัติภาษีป้าย พระราชบัญญัติการฝังเมือง พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พระราชบัญญัติ โรคติดต่อ พระราชบัญญัติประถมศึกษา พระราชบัญญัติรักษาคลองประปา พระราชบัญญัติ สุสาน และฌาปนสถาน ประกาศ ปว. ฉบับที่ 68 ว่าด้วยการควบคุมการจอดเรือในแม่น้ำลำคลอง ประกาศ ปว. ฉบับที่ 295 ว่าด้วยทางหลวงประมวถกฎหมายที่ดินเป็นต้น

อนึ่ง ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการกำหนดส่วนราชการของเทศบาล พ.ศ. 2534 กำหนดให้เทศบาลจัดตั้งกองหรือฝ่ายได้ 12 หน่วย ได้แก่ สำนักปลัดเทศบาล กองหรือฝ่ายประปา แพทย์ การศึกษา การคลัง ช่าง ช่างสุขาภิบาล วิชาการและแผนงาน สวัสดิการสังคม อนามัยและสิ่งแวดล้อม ตรวจสอบภายในและแขวง ทั้งนี้ โดยกำหนดชั้นของ เทศบาลเป็น ระดับชั้นที่ 1 – 5 และระดับของปลัดเทศบาลตั้งแต่ระดับ 6 ขึ้นไป เช่น เทศบาลชั้น ที่ 1 สามารถมีกองหรือฝ่ายได้ครบถ้วนทั้ง 12 หน่วย และมีปลัดเทศบาลระดับ 9 หัวหน้าส่วน ราชการเป็นระดับ 8 เช่น เทศบาลนครเชียงใหม่ เทศบาลนครนนทบุรี และเทศบาลนคร หาดใหญ่และเทศบาลเมืองทุกจังหวัด เป็นต้น

6. รายได้รายจ่ายของเทศบาล

6.1 รายได้ เทศบาลมีรายได้จากแหล่งต่างๆ ดังนี้

6.1.1 ภาษีอากรตามที่กฎหมายกำหนดไว้

6.1.2 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้

- 6.1.3 รายได้จากทรัพย์สินจากเทศบาล
- 6.1.4 รายได้จากการสาธารณูปโภคและเทศพาณิชย์
- 6.1.5 พันธบัตร หรือเงินกู้ ตามกฎหมายกำหนดไว้
- 6.1.6 เงินกู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การ หรือนิติบุคคลต่างๆ
- 6.1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาลหรือองค์การบริหารส่วนจังหวัด
- 6.1.8 เงินและทรัพย์สินอย่างอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 6.1.9 รายได้อื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดไว้

6.2 รายจ่ายเทศบาลมีภาระในการใช้จ่าย ดังนี้

- 6.2.1 เงินเดือน
- 6.2.2 ค่าจ้าง
- 6.2.3 ค่าตอบแทนอื่นๆ
- 6.2.4 ค่าใช้สอย
- 6.2.5 ค่าวัสดุ
- 6.2.6 ค่าครุภัณฑ์
- 6.2.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง และทรัพย์สินอื่นๆ
- 6.2.8 เงินอุดหนุน
- 6.2.9 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพันหรือตามที่กฎหมาย หรือระเบียบของ

กระทรวงมหาดไทย กำหนดไว้

7. ความสัมพันธ์ระหว่างราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคกับเทศบาล

เทศบาลมีความสัมพันธ์กับทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นอื่น สำหรับความสัมพันธ์กับส่วนกลางและส่วนภูมิกาศนั้นมักจะอยู่ในลักษณะของการควบคุม กำกับดูแลองค์กร บุคคล และการกระทำของเทศบาล เช่น การควบคุมงบประมาณหมวดอุดหนุนทั่วไป การให้มีคณะกรรมการบริหารงานบุคคลในระดับชาติ โดยรัฐบาลเป็นผู้วางหลักการควบคุมการดำเนินงานต่างๆ เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาลทุกแห่ง

เทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. ข้อมูลทั่วไป และการจัดตั้งเทศบาลตำบลหนองแปน

เทศบาลตำบลหนองแปน ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ห่างจากอำเภอเมืองจังหวัดกาฬสินธุ์ ระยะทางประมาณ 24 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทางประมาณ 495 กิโลเมตร มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 31.50 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 19,687 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.453 ของพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มีประชากรรวมทั้งสิ้น 6,863 คน แยกเป็นเพศหญิงจำนวน 3,516 คน เพศชายจำนวน 3,347 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 1,731 ครัวเรือน ความหนาแน่นของประชากรเทศบาลตำบลหนองแปน เฉลี่ย 218 คน ต่อตารางกิโลเมตร (เทศบาลตำบลหนองแปน. 2553 : 15)

การจัดตั้งเทศบาลตำบลหนองแปน เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่าท้องถิ่นบางส่วนของตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นสุขาภิบาลได้ เพื่อประโยชน์ในการทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป โดยได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495 จึงได้ยกฐานะท้องถิ่นบางส่วนของตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดตั้งเป็นสุขาภิบาล มีชื่อว่า “สุขาภิบาลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์” ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งสุขาภิบาลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ลงวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2535

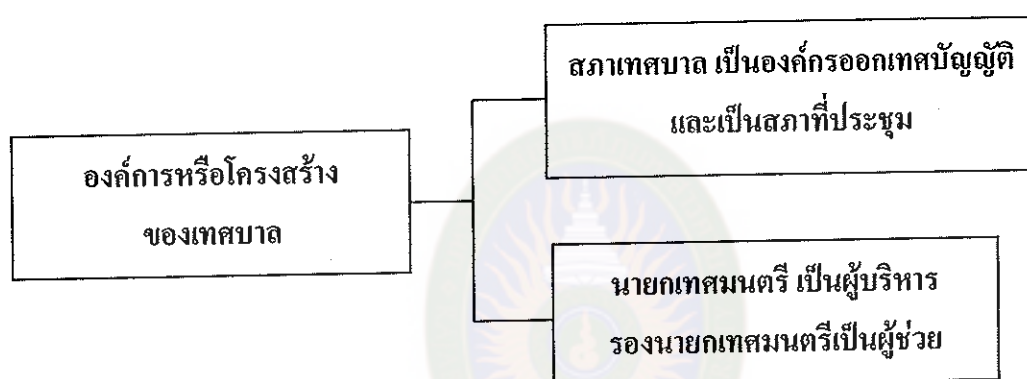
ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ก วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 เป็นผลให้สุขาภิบาลทั่วประเทศ จำนวน 981 แห่ง เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลทั้งหมด ซึ่งมีผลให้สุขาภิบาลหนองแปน ได้เปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลเป็นเทศบาล โดยเรียกชื่อว่า “เทศบาลตำบลหนองแปน” ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 เป็นต้นมา

ต่อมาได้มีประกาศให้ยุบรวมสภาตำบลหนองแปน รวมกับเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2547 มาตรา 41 ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12)

พ.ศ. 2546 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงประกาศให้รวมสภาตำบลกับเทศบาลและเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล โดยการยุบสภาตำบลรวมกับเทศบาลตำบลหนองแปน ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ให้เป็นเขตพื้นที่เดียวกัน

2. โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของเทศบาล

เทศบาลตำบลหนองแปน มีรูปแบบการบริหาร แบบนายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งเลือกตั้งโดยตรงจากรายการผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล องค์การเทศบาล ประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี ดังแผนภูมิที่ 3

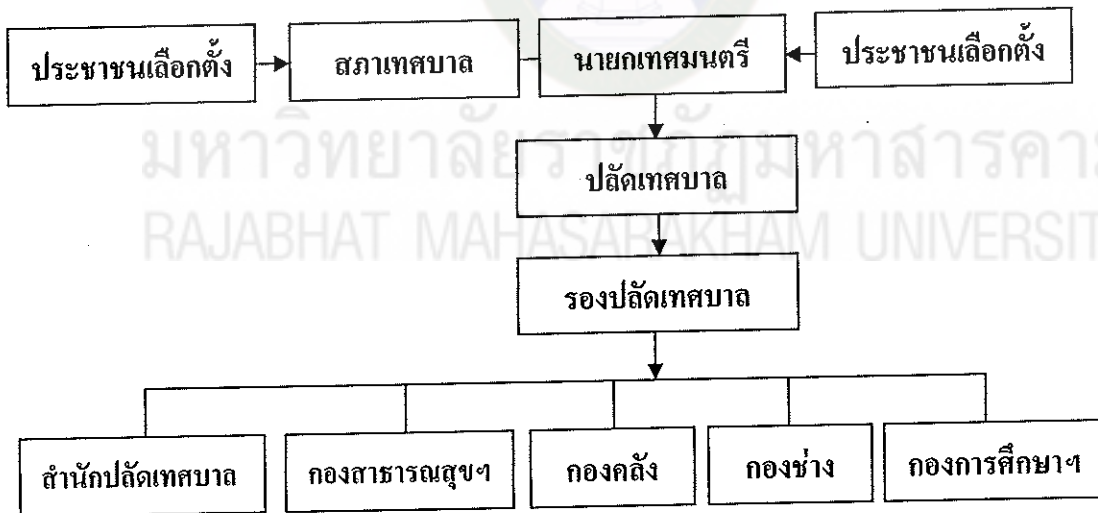
แผนภูมิที่ 3 องค์การหรือ โครงสร้างของเทศบาลตำบลหนองแปน
ที่มา : เทศบาลหนองแปน. 2553 : 17

สภาเทศบาลประกอบด้วย สมาชิกสภาเทศบาลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของราษฎร ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายต่างๆ และออกกฎหมาย ซึ่งเรียกว่า "เทศบัญญัติ" ตลอดจนควบคุมการทำงานของนายกเทศมนตรี โดยการควบคุมการอนุมัติเงินงบประมาณประจำปี และคอยสอดส่องดูแลให้การบริหารปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารเป็นไปตามนโยบายและแผนงาน งบประมาณ กฎหมาย และเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาล

สมาชิกสภาเทศบาลตำบลหนองแปน มีจำนวน 12 คน มีวาระการทำงาน 4 ปี นับตั้งแต่วันเลือกตั้ง ถ้าในกรณีที่มิได้ตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลว่างลงต้องเลือกตั้งแทนภายใน 45 วัน เว้นแต่วาระสภาเหลืออยู่ไม่ถึง 180 วันก็จะครบวาระ (4 ปี) จะไม่เลือกตั้งก็ได้ สมาชิกสภาเทศบาลหนองแปนมี จำนวน 12 คน

3. โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบลหนองแปน

โครงสร้างการบริหารงานเทศบาลตำบลหนองแปน นายกเทศมนตรีทำหน้าที่ฝ่ายบริหารในกิจการของเทศบาล และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างเทศบาล ประกอบด้วยนายกเทศมนตรี 1 คน และนายกเทศมนตรีสามารถแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลในเทศบาลตำบล 2 คน เพื่อช่วยบริหารงาน นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล และได้รับแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด นายกเทศมนตรีจะต้องรับผิดชอบร่วมกันทั้งคณะต่อสภาเทศบาลในการบริหารกิจการของเทศบาลทุกเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีสภาไม่รับหลักการร่างเทศบัญญัติงบประมาณและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาหรือสภาไม่รับหลักการร่างเทศบัญญัติงบประมาณด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกสภาเทศบาลที่อยู่ในตำแหน่ง จะมีผลให้นายกเทศมนตรีทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ออกตามคำร้องของสมาชิก 1 ใน 3 หรือตามผู้ว่าราชการจังหวัด เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามมาตรา 73 ซึ่งเทศบาลตำบลหนองแปน มีนายกเทศมนตรีและรองนายกเทศมนตรีรวม 3 คน ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 โครงสร้างการบริหารงานของเทศบาลตำบลหนองแปน

ที่มา : เทศบาลหนองแปน. 2553 : 17

4. การแบ่งส่วนราชการเทศบาลตำบลหนองแปน

การแบ่งส่วนราชการเทศบาลตำบลหนองแปน แบ่งเป็น สำนักปลัดเทศบาล กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา มีบุคลากรรวมทั้งสิ้น จำนวน 111 คน โดยในจำนวนนี้เป็น พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวนมากที่สุด คือ 38 คน รองลงมาได้แก่ พนักงานเทศบาลสามัญ จำนวน 36 คน และน้อยที่สุดเป็นลูกจ้างประจำ จำนวน 6 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนพนักงานเทศบาลตำบลหนองแปน แบ่งตามส่วนราชการ

ส่วนราชการ	พนักงานเทศบาลสามัญ	ลูกจ้างประจำ	พนักงานจ้างตามภารกิจ	พนักงานจ้างทั่วไป	รวม (คน)
สำนักปลัดเทศบาล	15	4	6	6	31
กองคลัง	5	-	4	4	13
กองช่าง	3	-	3	4	10
กองการศึกษา	8	-	19	2	29
กองสาธารณสุข ฯ	3	2	6	17	28
รวม	34	6	38	33	111

ที่มา : เทศบาลหนองแปน. 2553 : 19

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการสำรวจวรรณกรรมที่ตรงหรือใกล้เคียงกับหัวข้อในการศึกษาครั้งนี้ พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัญหาการบริหารงานของเทศบาล ตำบลหนองแปน อำเภอ กมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้

คมคาย มากมูล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัด หนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากร รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์และด้านการบริหารจัดการ และความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลตำบลใน จังหวัดหนองคายจำแนกตามประเภทบุคลากรแตกต่างกันพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่าง กัน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านการบริหารจัดการ และไม่แตกต่าง 1 ด้าน

คือ ด้านวัตถุประสงค์ ส่วนจำแนกตามระดับการศึกษา และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อรรถัย ตั้งมั่นเจริญกุล (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานเทศบาล ตำบลที่จัดตั้งมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่จัดตั้งมาจากองค์การบริหารส่วนตำบล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ จัดให้มีสวัสดิการที่เพียงพอต่อการครองชีพดีขึ้น ด้านงบประมาณและการคลัง มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่สำคัญ คือ มีอำนาจจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมได้มากขึ้นกว่าเดิม การกำกับดูแลจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่สำคัญ คือ เน้นให้มีการร่วมมือประสานงานมากกว่าการควบคุม และการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ปัญหาที่สำคัญ คือ เทศบาลสามารถส่งเสริมให้ประชาชน ไปใช้สิทธิเลือกตั้งทุกระดับ ได้ดีขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลที่จัดตั้งมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลกับปัจจัยต่างๆ พบว่า บุคลากรของเทศบาลตำบลที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานในเทศบาลตำบลต่างกัน จะพบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลากรของเทศบาลตำบลที่มีอายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล และตำแหน่งแตกต่างกัน จะพบปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลแตกต่างกันจากผลการศึกษานี้ เทศบาลตำบลควรมีนโยบายการพัฒนาองค์กร และเสริมสร้างความรู้แก่บุคลากรทุกระดับ วางแนวทางในการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลประสานงานกับหน่วยงานอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนในด้านต่างๆ ให้มากขึ้นและควรส่งเสริมสนับสนุนด้านอาชีพต่างๆ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน

ศราวดี ผจงศิลป์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเพศ สาขาการศึกษา (ระดับปริญญาตรี) และสังกัดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

พรรณธิพา สมศรีดา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ระดับการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลตำบลในจังหวัดมหาสารคาม โดยกำหนดให้พนักงานเทศบาลทุกแห่งในจังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มี เพศ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ประมวล เกตรา (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการพัฒนาของเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาเทศบาลตำบลเกษตรวิสัย อำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ธิดารัตน์ นารสินธุ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ปัญหาด้านการบริหารด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ พบว่า โดยรวมทุกปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกันต่อปัญหาการบริหารงานเทศบาลตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า พนักงานเทศบาลที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานของเทศบาลตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

จักรพันธ์ เพิ่มพูล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานรูปแบบเทศบาล : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลบางทราย อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ในเรื่องของประเด็นปัญหาที่พบนั้น ก็มีในเรื่องของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมภาวะเป็นพิษ การจัดเก็บขยะไม่ทั่วถึง ปัญหาด้านสังคม ชุมชนแออัด ปัญหาการบริการประชาชน ความล่าช้าในการปฏิบัติงาน และปัญหาทางด้านการคลัง การจัดเก็บไม่ตรงตามเป้าหมายการบริหารงานที่ควรปรับปรุง ได้แก่ เรื่องปัญหามลพิษ น้ำเน่า มีเสียงดัง กลิ่นและควัน รวมทั้งความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชน สาเหตุของปัญหา ก็เป็นเรื่องของอัตราค่าถังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เครื่องมือไม่เพียงพอ งบประมาณไม่เพียงพอข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา ควรศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานของคณะเทศมนตรีและบทบาทของสมาชิกสภาเทศบาล ที่มีผลกระทบต่อการบริหารงานในเทศบาล ควรศึกษาเรื่องความพึงพอใจของประชาชนที่มีการบริการและการบริหารของเทศบาลเพิ่มเติม

จรัญ หลวงไผ่ (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของการบริหารงานรูปแบบเทศบาล ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลลำโรงใต้ อำเภอพระประแดง จังหวัด

สมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 นอกจากจะต้องการปฏิรูปการเมืองการปกครองแล้ว ยังต้องการกระจายอำนาจให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองเพิ่มขึ้นอีกด้วย งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นมาและรูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล โดยเฉพาะเทศบาลตำบลสำโรงได้ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงาน แนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อปรับปรุงการบริหารงานหรือทราบรูปแบบเทศบาลที่เหมาะสมของเทศบาลตำบลสำโรงได้ในอนาคต โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบเทศบาลทั้งกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจากการปฏิบัติจริง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ อาทิ คณะเทศมนตรี ปลัดเทศบาล หัวหน้ากอง/ฝ่ายต่างๆ พนักงานระดับปฏิบัติและตัวแทนชุมชน รวมทั้งสิ้น 30 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานเทศบาลตำบลสำโรงได้ที่สำคัญมากที่สุดคือ ทรัพยากรในการบริหาร อาทิ อัตรากำลังเจ้าหน้าที่งบประมาณรายได้ เครื่องอุปกรณ์ต่างๆ ไม่เพียงพอ รองลงมาคือภาระหน้าที่ตามกฎหมายมีมากเกินไป โครงสร้างของเทศบาลไม่เหมาะสมกับภารกิจที่กฎหมายกำหนด การควบคุมของส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคมีมากเกินไป

นอกจากนี้ยังพบว่า มีปัญหาและสมรรถภาพและประสิทธิภาพของพนักงาน การไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ การทำงานข้ามผู้บังคับบัญชาและปัญหาเด็กเส้นทำให้เสียระบบในการทำงาน และประชาชนแฝงมีส่วนทำให้เกิดปัญหา เช่น ด้านขยะ ความไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ส่วนแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่สามารถกระทำได้ในระดับเทศบาล คือการเพิ่มจำนวนอัตรากำลังที่มีความรู้ความสามารถให้ครบตามกรอบอัตรากำลัง การพัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรที่มีอยู่ให้ดีขึ้น การแปรรูปหรือให้สัมปทานกิจการบางอย่างให้เอกชนได้ดำเนินการ เช่น การจัดเก็บขยะ การรักษาความสะอาด เป็นต้น ส่วนรูปแบบเทศบาลในอนาคตที่กลุ่มผู้ให้ข้อมูลอยากเห็นคือ อยากให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีโดยตรง ให้เปลี่ยนแปลงยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองหรือเทศบาลนคร และเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมกำหนดกิจการพัฒนาต่างๆ ของเทศบาลเพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนมากที่สุด

วินัย เชื้อโย (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจความคิดเห็นของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ต่อความพร้อมในการรองรับการถ่ายโอนกิจกรรมจากสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท จังหวัดจันทบุรี ในเขตอำเภอขลุงและอำเภอท่าใหม่ จังหวัด

จันทบุรี ผลของการศึกษาพบว่า ด้านความพร้อมของ อบต. ยังไม่มีความพร้อมเครื่องมื
ทดสอบคุณภาพ ด้านความเข้าใจ พนักงาน อบต. มีความเข้าใจการจัดทำแผนระยะ 5 ปี และ
แผนประจำปี ในการก่อสร้างถนน สะพานและแหล่งน้ำ การประมาณราคา ก่อสร้าง ปานกลาง
ด้านความต้องการบุคลากรช่วยอบรมและสาริตงานช่าง ช่วยเหลืองบประมาณ ด้้องการสร้าง
ถนนเป็นอันดับแรก และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ อบต. เคยร่วมจัดทำแผนกับ
เจ้าหน้าที่ รพช. ในเขตพื้นที่ เคยให้ความร่วมมือมาก ด้านสถานที่ อบต. ส่วนใหญ่ไม่มีสถานที่
ตนเอง ระดับการศึกษาและตำแหน่งหน้าที่จะให้ความคิดเห็นแตกต่างกันอยู่ระดับที่ 0.15

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า การศึกษาความคิดเห็นต่อการบริหารงาน
ของเทศบาล ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง
แตกต่างกัน มีผลต่อระดับความคิดเห็นต่อการบริหารงานของเทศบาลต่างกัน และ ในบางท้องที่
ก็ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยจะนำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเหล่านี้ไป
วิเคราะห์ในบทที่ 5 ต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY